

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de SC "Popas Muzical" SRL, prin intermediul administratorului Svetlana Snegur,

în cauza civilă la cererea înaintată de IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" către SC "Popas Muzical" SRL privind încasarea remunerației de autor/conexe, a penalității, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de SC "Popas Muzical" SRL, fiind menținută hotărârea din 26 ianuarie 2018 și hotărârea suplimentară din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 24 iulie 2017, IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" au depus cerere de chemare în judecată către SC "Popas Muzical" SRL privind încasarea remunerației de autor/conexe în sumă de 60000 lei, a penalității în sumă de 98620 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 15759 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, reclamanții sunt organizații de gestiune colectivă a drepturilor de autor și drepturilor conexe care au fost înregistrate la Ministerul Justiției. Conform statutului, AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" au ca activitate principală gestiunea pe principii colective a drepturilor patrimoniale de autor și a drepturilor conexe.

Potrivit deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" au fost avizate în calitate de organizații de gestiune colectivă (OGC) să gestioneze de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune.

AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" au decis să gestioneze drepturile în bază de acord prin fondarea IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor".

Astfel, remunerația pentru anii 2013 - 2014 trebuie să fie acumulată de către ORDA, conform pct. 2 din decizia EPI nr. 3/1566, iar pentru anul 2015 – de către AO "Asociația Națională CopyRight", conform deciziei AGEPI nr. 258 din 31 ianuarie 2015.

La fel, conform deciziei AGEPI nr. 10/3269 din 29 decembrie 2015, s-a desemnat AO "Asociația Națională CopyRight" să gestioneze pentru perioada 01 ianuarie 2016 - 31 decembrie 2017 drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din RM și care nu le-au încredințat gestiunea drepturilor lor în alt mod.

IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", este o instituție privată nonguvernamentală, fondată prin libera manifestare a voinței fondatorilor AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor", în calitate de organizații de gestiune colectivă avizate legal de către AGEPI în condițiile Legii nr.139/2010 și conform deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013. Astfel, înființarea acestei instituții private a fost condiționată de necesitatea asigurării drepturilor de autor și conexe, în special prin prisma transparentizării funcției de colectare a remunerației de autor. Statutul IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", permite realizarea funcției de colectare de la utilizatorii obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe a remunerației destinate fondatorilor, inclusiv membrilor săi și partenerilor contractați, precum și altor organizații de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale în condițiile legale stabilite în acest sens. Prin urmare, IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor" este fondat de AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" pentru optimizarea cheltuielilor și este un reprezentant al acestora în limitele stabilite.

Potrivit cererii de chemare în judecată, pentru valorificarea drepturilor de autor și conexe în perioada 2013-2014-2015-2016-2017, utilizatorii urmează să achite remunerația AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor", în baza licențelor eliberate de sine stătător sau prin intermediul IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor". Prin urmare, utilizatorii de opere sunt obligați să asigure respectarea drepturilor de autor și conexe și să achite remunerația pentru orice mod de valorificare organizațiilor de gestiune colectivă care activează legal, fiind avizate în mod corespunzător de către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală. Astfel, utilizatorii de opere muzicale, în procesul desfășurării activității lor, sunt obligați să dețină așa numitele licențe de la organizațiile care au fost avizate și licențe extinse.

Reclamanții consideră că SC "Popas Muzical" SRL, în calitate de utilizator de creații protejabile conform Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, are obligația să obțină, din partea organizațiilor care administrează pe principii colective drepturile patrimoniale ale titularilor de drepturi, licență (contract) neexclusivă și să plătească remunerația corespunzătoare.

Astfel, la 29 aprilie 2015, între IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al

Dreptului de Autor”, și SRL ”Popas Muzical” a fost încheiat contractul nr. 22 privind utilizarea operelor prin comunicare publică audio-vizuală, în urma căruia SRL ”Popas Muzical” i-a fost acordat dreptul de a utiliza operele muzicale, prin comunicare publică, în cadrul postului de televiziune ”Popas TV” (licență extinsă).

Respectiva licență a fost eliberată de către IP ”Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO ”Asociația Națională CopyRight” și AO ”Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, în temeiul Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturilor conexe, în condițiile deciziilor de avizare din partea Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală (AGEPI).

Potrivit pct. 9.1 al contractului nr. 22 din 29 aprilie 2015, contractul a fost încheiat pentru perioada de la 05 decembrie 2014 până la 31 decembrie 2015, cu prelungirea pentru încă un an, dacă părțile nu au renegociat tariful și perioada de valabilitate a licenței.

Potrivit pct. 8.2. al contractului, remunerația pentru licența acordată SC ”Popas Muzical” SRL constituie 2000 lei lunar, remunerație care urma a fi achitată până la data de 15 a lunii următoare perioadei de referință.

Astfel, reclamantii au invocat că SC ”Popas Muzical” SRL s-a obligat să achite o remunerație de 2000 lei lunar, însă până la moment pârâta nu a efectuat plăți în contul IP ”Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO ”Asociația Națională CopyRight” și AO ”Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, acumulând o datorie în sumă de 60000 lei.

Totodată, potrivit pct. 6.2. al contractului, pentru întârzieri la plată, utilizatorul datorează penalități de întârziere de 1% pe zi, aferente sumelor neachitate la termen, penalitate calculată pentru 180 zile. De asemenea, pârâtul este ținut la plata unei dobânzi legale de întârziere, efectuat în concordanță cu rata dobânzii stabilite de către BNM.

Prin hotărârea din 26 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, și hotărârea suplimentară din 04 februarie 2019, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial.

S-a încasat de la SC ”Popas Muzical” SRL în mod solidar în beneficiul IP ”Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO ”Asociația Națională CopyRight” și AO ”Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, remunerația de autor/conexe în sumă de 60000 lei, penalitatea în sumă de 49310 lei, dobânda de întârziere în sumă de 15759 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 1000 lei.

S-a încasat de la SC ”Popas Muzical” SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3752,07 lei.

În rest, în partea încasării penalității în sumă de 49310 lei, acțiunea s-a respins.

Prin decizia din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SC ”Popas Muzical” SRL, fiind menținută hotărârea din 26 ianuarie 2018 și hotărârea suplimentară din 04 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, utilizatorii de opere sunt obligați să asigure respectarea drepturilor de autor și conexe și să achite remunerația pentru orice mod de valorificare organizațiilor de gestiune colectivă care activează legal, fiind avizate în mod corespunzător de către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.

De asemenea, instanța de apel a considerat declarative argumentele apelantei SC "Popas Muzical" SRL cu privire la faptul că, la data semnării contractului din speță, și anume 29 aprilie 2015, calitatea de organizație de gestiune colectivă o aveau doar AO "Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor", iar IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", nu a avut și nici nu are statutul de organizație de gestiune colectivă, în temeiul căruia să fie în drept să exercite drepturile consacrate în art. 49 al Legii 139, respectiv nu are dreptul să pretindă la încasarea de la SC "Popas Muzical" SRL a remunerației și a oricăror altor plăți subsecvente.

Or, AO "Asociația Națională CopyRight" a fost înregistrată la 21 septembrie 2004, fiindu-i atribuit numărul de identificare de stat-cod fiscal nr. 1011620009318, AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor" a fost înregistrată la data de 10 mai 2012, fiindu-i atribuit numărul de identificare de stat-cod fiscal nr. 1012620003612, iar potrivit Deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 216-220 din 04 octombrie 2013, acestea au fost avizate în calitate de organizații de gestiune colectivă (OGC) să gestioneze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune.

La rândul lor, Asociația Națională CopyRight" și AO "Oficiul Republican al Dreptului de Autor", conducându-se de prevederile art. 115 și art. 186 din Cod civil, precum și de Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, au semnat la 26 martie 2014 la notarul Natalia Poțelueva contractul de constituire a IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", nr. înregistrării 3496, iar la 22 mai 2014, aceasta a fost înregistrată, fiindu-i atribuit numărul de identificare de stat-cod fiscal nr. 1014620003890.

Mai mult ca atât, prin Decizia Ministerului Justiției nr. 148 din 22 mai 2014, a fost înregistrat Statutul IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor", care prevede expres sarcinile și obiectivele instituției.

La 23 august 2019, SC "Popas Muzical" SRL, prin intermediul administratorului Svetlana Snegur, a contestat cu recurs decizia din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de apel.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 26 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu dispunerea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată.

La 25 octombrie 2019, Asociația Națională CopyRight" și IP "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor" au depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC

“Popas Muzical” SRL, prin intermediul administratorului Svetlana Snegur, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 15 mai 2019 și expediată participanților la proces la 28 mai 2019 (f.d. 115, vol. II), însă la materialele cauzei nu se regăsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către recurent. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 23 august 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de SC “Popas Muzical” SRL, prin intermediul administratorului Svetlana Snegur.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SC “Popas Muzical” SRL, prin intermediul administratorului Svetlana Snegur.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova